

DIS- kutabelt

Medlemsblad för DIS Syd

Nr 3, 2017

Släktforskdagarna 2017 i Halmstad

*Välkommen till DIS Syds höstmöte i Hässleholm
söndagen den 22/10 inbjudan på sid. 13*

Hösten, Tjugofem år och familjemedlem...

Hösten börjar att märkas, det börjar bli mörkare på kvällen och kylan kryper på en.

Nästa år blir det tjugofem år sedan DIS Syd bildades på Hvilans trädgårdsskola. Det började med att Björn Johansson flög ner från Linköping och höll en kurs i Disgen 3.5 för våra utbildare och faddrar i Hvilans datasal. Titeln faddrer hade kommit till i Ove Billings kök i Hjärup, där DIS Syds interimstyrelse och senare den vanliga styrelsen hade sina möten. Det var Frans Johansson från Södra Sandby, Ove Billing och undertecknad som kom på titeln faddrar. Det blev sedan framför allt Frans som ringde runt och raggade personer till föreningen. Vi andra hjälpte till men Frans hade ett stort nätverk med släktforskare där lämpliga personer rekryterades. När vi berättade om tankarna om faddrarna för DIS styrelse i Linköping så tyckte de att det var en god idé och vidarutvecklade den.

På eftermiddagen hade vi föreningens första årsmöte i aulan och bildade DIS Syd. Vi fick låna skolan av en medlem som jobbade där. Jag tror han var studierektor, bodde i Bara och att han även var kund i min fotobutik.

Glöm inte bort vårt höstmöte i Hässleholm den 22 oktober, inbjudan finns på sidan, och de otroligt goda frallorna som Pelle Fredriksson och hans hustru fixar till oss!

Som jag nämnde i förra tidningen, så kom ihåg att det är möjligt att bli familjemedlem i DIS och DIS Syd för halva priset. Fördelarna är bl.a. att man får ett eget medlemsnummer och kan då sända in ett eget Disbytbidrag.

Vi syns och hörs!

Jan Nilsson
Eder ordförande

DISkutabelt,

medlemsblad för Föreningen för
Datorhjälp i släktforskningen,
region syd. DIS Syd.
Utgivningsbevis 21725

Upplaga

3 500 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Jan Nilsson

Redaktör

Mats J. Larsson
mats@dis-syd.se

Tryck

GL Tryck Kristianstad

DIS Syd

Porfyrvägen 20, 224 78 Lund
046-22 21 690
Bg 4246-7058
Org.nr 846005-7527

Hemsida:

<http://www.dis-syd.se>

Årsavgift

Helbetalande 50 kr
Familjemedlemskap 25 kr
Medlemskap i DIS centralt erfordras
Helbetalande 120 kr
Familjemedlemskap 60 kr

Adressändring

Anmäls av medlemmar alltid via
<https://www.dis.se/sjalvservice-medlemmar>

Bidrag till DIS-kutabelt

Vill du dela med dig av dina erfarenheter av släktforskning med eller utan dator? Har du synpunkter på vår tidning eller vår förening. Vi tar gärna mot ditt bidrag i **DIS-kutabelt**. Kontakta vår redaktör Mats J Larsson på 044-12 63 91 eller mats@dis-syd.se. Manusstopp för nästa nummer är den 10 november.

Material kan skickas till redaktören. Författarna ges möjlighet att granska de redigerade artiklarna före tryckning. Citat ur **DIS-kutabelt** får göras om källan anges. För återgivning av signerade artiklar samt illustrationer krävs tillstånd av författaren, illustratören eller fotografen.

Bilderna på första sidan och de flesta andra foton från släktforskardagarna har tagits av den förträfflige Hans Bjernevik. Under Wall of Fame på första sidan ses Josefine Nilsson, Daniel Berglund och Eva Dahlberg från DIS Styrelse. I vimlet vid DIS monter ses den förvirrade redaktören som också står för några foton i detta nummer och det gör även Jan Nilsson. Torgny Larsson, Helge Olsson samt Lars-Åke Stenemo har lämnat illustrationer till sina artiklar.

Redaktörens spalt

Nu är verkligen höst. Idag när jag tittar ut från mitt fönster i redaktionslyan vräker regnet ner över Nosaby. Och igår gavs det stormvarningar för Skåne. Tåg var inställda och bron över Öresund stängdes. Väntar vi en vargavinter? Min simmarkompis Åke tror det, eftersom rönnen har så mycket bär. Och Åke begriper sig på sådant, född på Polcirkeln som han är.

I radion hör jag att man hittat ett misstänkt föremål i en bil vid Lomma. Det kan vara explosivt. Polisen har stängt av E 6 och trafiken leds om med långa köer och trafikstockningar som följd. Va - i mitt Lomma!

När tänker efter så är det faktiskt hela 50 år sedan jag lämnade Lomma för Lund i månadsskiftet augusti-september 1967. Bara några dagar innan högertrafikomläggningen, som jag alltså upplevde per cykel i Lund. I mitt Lomma bodde jag i bara 13 år, ja egentligen 12 om jag drar bort de 302 dagar som jag gjorde lumpen i Hässleholm. Trots att det bara blev 12 år, det verkar längre, så har Lomma en särskild plats i mitt hjärta; skolorna, idrottsplatsen, affärerna, havet eller sjön som vi sa, lekkamraterna, kamraterna i skolan, scouterna, fotbollsklubben Nike, brottarklubben Envig, Lomma Saltsjöbad, Folkets Hus med biografen Saga, Öresundsparken, Alnarp, Habo Ljung där min mor växte upp och kyrkfuret. För att inte tala om alla lärare som jag kommer ihåg. Lomma, ja kära Lomma!

Lomma Köping var på 50-talet en bygd med flera industrier, många ganska stora och flera små. Lommaborna var då till stor del industriarbetare och socialdemokraterna stod starka sedan decennier. Nu efter inkorporeringen av byarna norr om samhället finns det inte längre många industrier kvar. Lomma kommun har blivit en sovstad med stor utpendling till Malmö och Lund. Utbildningsnivån sägs vara högst i Sverige och skolorna får goda betyg. Det finns t.o.m. universitet i kommunen, Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp. Kommunen har expanderat mot havet och det är svårt att känna igen sig i hamnen, där mina föräldrar bodde

sina sista år. Och borgarna regerar sedan länge Lomma. Men det är i alla fall alltid mitt Lomma!

Hösten var det ja. När jag nyss flyttat till Lund hösten 1967 inföll oktoberstormen. Jag lyssnade på radion när reportern på Österlen Walde Bengtsson utropade med ett röstläge, som Arne Thorén använde när Kennedy mördades; *Det är förenat med livsfara att vistas i Kiviks hamn. Det far sillalådor i luften!* Se, det var en storm det. Och på Romeleåsen kunde skåningarna se det som varit jättehemligt i alla tider. En redig stormfällning orsakade oktoberstormen 1967!

Släkttilldragelser har det varit under sommaren. Vi tillbringade en vecka vid havet i Åhus med barn och barnbarn. Härligt, men kallt, kallt i Hanöbukten. I slutet av den veckan hade en min svägers dotter Anna anordnat en kusinträff i Fyledalen. Mer än femtio släktingar minglade trots regnet medan ungarna badade i bassäng. Många hade aldrig träffats eftersom spridningen i släkten är mellan Sundsvall och Japan. Härligt - stort tack till Anna och hennes sambo Magnus.

I detta nummer av **DIS-kutabelt** dominerar Släktforskar dagarna i Halmstad. Ni finner reportage, bilder och föredragsreferat därifrån. Jag fick skjuts till Halmstad i bil av min gode vän Staffan Knös från Ronneby, ledamot i DIS Syds styrelse. Eftersom vi båda var ombud för DIS Syd på släktforskarförbundets riksstämma för vi västerut redan på fredagen. Staffan skulle jobba i DIS monter och demonstrera Disgen2016 medan jag skulle göra reportage för DIS tidning Diskulogen och **DIS-kutabelt**.

I tidningen finner ni en artikel av Torgny Larsson om hur man kan göra texten på skärmen större i Windows. Lars-Åke Stenemo, som den minnesgode läsaren känner igen från tidigare artiklar, bidrar med två betraktelser om förbättringar och användningsområden för Disgen2016. Och så har Helge Olsson inte slutat med sin Mac-spalt. Det är vi glada för! Mycket nöje!

Mats J Larsson

Innehåll

- 2 Ordförandens spalt
- Nästa nummer av *DIS-kutabelt* och foton i detta
- 3 Redaktörens spalt
- 4 Släktforskar dagarna av Mats J Larsson
- 12 Saxade tips & notiser
- 13 Inbjudan till DIS Syds höstmöte
- 14 Större text på skärmen med DPI-skalning i Windows av Torgny Larsson
- 15 Mac-spalten med Helge Olsson
- 16 Komplettera ortsdatabasen med tidsdimension av Lars-Åke Stenemo
- 18 Disgen som släkt- och hembygdsprogram av Lars-Åke Stenemo
- 19 Program DIS Syd hösten 2017
- 20 DIS Syd styrelse, faddrar och övriga funktionärer

Slutet av augusti arrangeras varje år Släktforskar dagarna – alla släktforskares julafton. I år genomfördes arrangemanget för 31:a gången med Hallands Släktforskar förening som värd. I mässkatalogen hälsade Inger Gärdfors besökarna välkomna "till det vackra Halland – landskapet som en gång betraktades som den fula ankungen och som nu är en vacker svan". Vi välkomnades också till Halmstad som utsetts till landets bästa sommarstad enligt en resesajt. Släktforskar dagarna höll till i Halmstads arena, strax utanför stadskärnan, med gott om plats för besökarnas bilar, bussar och husbilar. Enligt arrangörerna besökte 5 400 personer Släktforskar dagarna vilket överträffade deras förväntningar.

Invigningen

Årets släktforskar dagar invigdes lördagen den 26 augusti kl. 09.30 i C-salen i Halmstad Arena. Innan invigningsprogrammet började kunde auditoriet lyssna på vackert pianospel av Gunnar Johansson. Inger Gärdfors, som är ordförande i Hallands Släktforskar förening, hälsade besökarna välkomna till årets släktforskar dagar i Halmstad, som representant för arrangörerna. Efter en smattrande trumpetfanfar kunde hon berätta att årets släktforskar dagar bl.a. bjuder på mer än 30 spännande föredrag i varierande ämnen med anknytning till släktforskning i två dagar i fyra lokaler. Nya inslag i år var Ålands Emigrantinstitut och inte mindre än nio olika släktforskar föreningar från Tyskland. Inger kunde lova besökarna två spännande och intensiva dagar med fokus på släktforskning.

Efter ytterligare en fanfar var det Sveriges Släktforskarförbunds ordförande Erland Ringborgs tur. Han inledde med att konstatera att det är 30 år sedan Släktforskar dagarna anordnades första gången (i Lund 1987). I talet gick Erland från att släktforskningen för hundra år sedan skulle bedrivas på biologisk grund, till det som nu förefaller vara på topp, nämligen släktforskning med hjälp av DNA. 20 000 personer har redan topsat sig i Sverige och fler blir det. På släktforskar dagarna är det hela fyra företag som erbjuder topsning. Han jämförde med Frankrike där sådan DNA-forskning är förbjuden sedan 1994. Erland önskade arrangörerna lycka till och hoppades att besökarna skulle få ett trevligt utbyte av släktforskar dagarna.

Voizone underhåller

Som underhållare vid invigningen hade man lånat in en a cappella-grupp, *Voizone*, från grannstaden Laholm. Två damer och tre herrar framförde tre vackra sånger helt utan ackompanjemang.

Därpå följde Halmstads kommunstyrelsens ordförande Karl Fredrik Graf ackompanjerad av trumpetfanfar. Han hälsade publiken välkommen till Halmstad och berättade om att de tre hjärtan som finns i stadens vapen hade hämtats från den danske kungen Valdemar Sejrs (1170-1241) vapen. Vi var alltså hjärtligt välkomna till staden som utsågs till årets breddidrottskommun 2014. Runt om i Halmstads Arena finner man bilder på stadens idrottsprofiler.

Landshövding Lena Sommestad inviger

Så ljud trumpeteten igen och ackompanjerade landshövdingen Lena Sommestads invigningstal. Landshövdingen tackade arrangörerna för ett fantastiskt program. Hon är historiker och expert på mejerskor. Hon berättade om länet och citerade författaren Fredrik Böök som beskrivit landskapet, dit han färdades söderifrån för hundra år sedan, som kargt och glesbefolkat. Halland är numera ett invandringslän och befolkningen har ökat med mer än 50 procent sedan 1960-talet, mest i Sverige. Landshövdingen verkade genuint intresserad av Släktforskar dagarna och kunde ses på flera föredrag, i vimlet på mässan, i matsalen för mässpersonalen och hon deltog också i banketten på lördagskvällen. Så var släktforskar dagarna 2017 invigda och den stora publiken vandrade förväntansfulla vidare till föredrag, mäs sa, kafé eller rent av topsning.

Arrangörerna av årets släktforskar dagar hade engagerat drygt 110 utställare till mässlokalerna, hallarna A och B i Halmstad Arena. Det erbjöds allt som kan tänkas intressera släktforskare och andra besökare. Där fanns de stora aktörerna på släktforskningsmarknaden som Ancestry, Arkiv Digital, EmiWeb, FamilySearch, Föreningen DIS, My Heritage, SVAR och så förstas Sveriges Släktforskarförbund. Men det fanns också gott om släktforskarföreningar på plats, med tonvikt på Väst- och Sydsverige, men även från andra delar av landet, med sina erbjudanden. Och dessutom fanns hembygdsföreningar och släktföreningar på plats. Från Tyskland kom nio släktforskarföreningar och det fanns representanter från Åland, Finland och Norge. Arkivväsendet var rikt representerat genom Värmlandsarkivet, Göteborgs Landsarkiv, Hallands Arkivförbund, Krigsarkivet, Kungliga Biblioteket, Lantmäteriet, Lunds Landsarkiv, Riksarkivet, Riksdagsbiblioteket och Stockholms Stadsarkiv. Man hade lockat dit flera företag som erbjuder släktforskning och DNA; DNA Academy, Family Tree DNA, Living DNA och My Heritage. Och det fanns studieförbund, bokförlag, tidningar, reseföretag, försäkringsbolag och så hade arrangörerna av släktforskar dagarna nästa år förstas en egen monter. Det fanns kaféer och matserveringar, en för besökare och en för de som arbetade i mässan. Och inte minst viktigt – det fanns gott om toaletter.

Under släktforskar dagarna erbjöds mer än 30 föredrag i fyra olika lokaler i närheten av mässan, även om två av lokalerna fanns på plan 2 och 3. Det fanns en karta i mässprogrammet med föreläsningslokalernas placering, men det hade varit bra om skyltningen av lokalerna i Arenan hade varit tydligare. Alternativt om arrangörerna hade haft personal på olika platser för

att visa besökarna tillrätta. I Karlstad för tre år sedan hade arrangörerna guider på alla plan som kunde hjälpa gästerna, vilket var bra. Systemet med förköp av föredragsbiljetter verkade ha fungerat. Högst hälften av biljetterna såldes i förväg så det fanns gott om platser för de besökare som tog del av programmet först när de löste entréavgiften. Det föreföll också fungera med separata insläpp för besökare med förköp. Någon föreläsning kunde inte ta emot alla intresserade, men de flesta löpte smidigt.

Föreningen DIS stora monter var strategiskt placerad i Hall A intill genomgången till Hall B där ett av kaféerna fanns. Ett femtiotal funktionärer från regionföreningarna bemannade de åtta stationer där våra produkter och tjänster demonstrerades 9-17 på lördagen och 9-16 på söndagen. Disgen 2016 demonstrerades på tre stationer, kommande version av Disgen vid en station, nya Disbyt vid två stationer och slutligen vid två stationer demonstrerades DIS kartor. Det var en strid ström av intresserade besökare mest hela tiden. Både monterpersonal och inkastare vittnade om att det var svettigt emellanåt. Svettigt hade även Bo Lundgren, som var teknikansvarig för montern, när det ibland blev strömlöst på någon station eller när nätet fallerade.

DIS kansli var förstas också på plats och sålde medlemskap, Disgen2016, kartor, böcker med mera. Även där var det mycket att stå i. Över 60 personer köpte t.ex. Disgen2016.

Även i år fanns en föreläsningslokal invid DIS monter där vi erbjöd en föreläsning i timmen, sex på lördagen och fem på söndagen; Nyttan av Open RGD med Carl-Johan Gustafsson (2 ggr), Matchningsverktyget Disbyt med Charlotte Börjesson (2 ggr), Kommande Disgen med Patrik Hansson (4 ggr), Kartfunktionen i Disgen med Björn Johansson, Släktforska med kartor med Karl-Ivar Ångström och Hembygdsforska med kartor också med Karl-Ivar Ångström. Våra föredrag var välbesökta. Jag valde att lyssna

Morgonbön för DIS funktionärer

på Patrik Hansson när han berättade om planerna på den kommande versionen av Disgen. Det är inte klart när den kommer att lanseras eller vad den kommer att kallas. Mera om förändringarna och innehållet i den nya versionen kommer att presenteras senare i höst och min gissning är att det blir en huvudpunkt under

Lena Ringbrant Ekelund visar kartor

DIS funktionärsdagar den 30 september - 1 oktober. Patrik kommer också till DIS Syds Höstmöte i Hässleholm den 22 oktober och berättar om nästa Disgengeneration (se inbjudan på sidan 13).

Utöver den gemensamma montern hade DIS Väst och DIS Öst egna montrar som också bemannades så totalt var mer än 60 DIS-funktionärer engagerade under släktforskardagarna i Halmstad. Stort tack till DIS för god planering, finfina arrangemang på mässan och vår goda inkvartering på Scandic Hallandia. Många har arbetat med förberedelser och genomförande, men jag vill särskilt uppmärksamma Elisabeth Leek som varit – om inte en spindel – utan snarare som ett troll i nätet, utan att för den skull vara ett nättroll.

Från DIS Syd tjänstgjorde Anders Lindberg, Bo Lundgren, Lena Ringbrant Ekelund, Staffan Knös, Torgny Larsson och Ragnar Dyrland-Kristiansen i DIS monter, medan undertecknad arbetade som reporter åt DIS tidning Diskulogen.

Mats J Larsson

Föreläsningarna

Under släktforskardagarna gavs 34 föreläsningar i skilda ämnen i fyra olika salar en gång i timmen. Föredragen var ungefär tre kvart långa och efter några föredrag kunde publiken ställa frågor till föredragshållarna i en särskild lokal. Flera av föredragen hade anknytning till Halland, men det fanns också föredrag med mera allmängiltig släktforskningsanknytning. Här följer referat av några av de föreläsningar som jag lyssnade på.

Fånge på Varbergs fästning

Varbergs fästning byggdes som försvarsanläggning, men användes redan under medeltiden som förvaringsplats för fångar. Fästningen uppfördes ursprungligen i slutet av 1200-talet som en borg och utökades i slutet av 1500- och början av 1600-talet till den modernaste fästningen i norra Europa. Under 1800-talet inreddes där både kronohäkte och straffäng-

else för fångar från hela landet. Föredragshållare var Anna-Lena Nilsson, länsarkivarie i Halland som har sin arbetsplats på Varbergs fästning.

Hon har studerat hur livet såg ut för de många hundra fångar som vistades på fästningen framför allt under 1800-talet. Hon är förutom kulturvetare och arkivarie en

nyfiken släktforskare och dessutom lokalhistoriker med tonvikt på kulturhistoriska fotografier. Hon hade satt *Bakom lås och bom* som rubrik på sitt föredrag.

År 1848 öppnades i nya byggnader straffängelset på Varbergs fästning och tog där emot fångar från hela landet. Straffängelset var i bruk till 1881. Men fästningen fungerade som fängelse långt tidigare. Anna-Lena berättade om en av de kändaste fångarna innan straffängelset inrättades, Carl Fredrik Pechlin. Pechlin (1720-96) var en av de ledande adelsmännen i konspirationen som ledde till mordet på Gustav III 1792.

Pechlin erkände aldrig sin skuld och dömdes av Högsta Domstolen att först på Karlstens och senare på Varbergs fästning bekänna sin skuld. Som adelsman fick Pechlin bo i ett rum, granne med fästningskommendanten. Till hans privilegier hörde också att han fick röra sig i staden under bevakning. Pechlin dog på fästningen 1796 och är begravd på gamla kyrkogården i Varberg.

Det genomfördes förändringar i fångvårdssystemet under 1800-talet. Tidigare var det cellfångelser för män som gällde eller fångelsehålor. Den danske författaren HC Andersen har beskrivit hur förfärligt han tyckte att förhållande var i de svenska cellfångelserna. Straffängelset i Varberg fick med nya byggnader i stället logement där fångarna fick sova och vistas när de inte arbetade. Mellan 350 och 450 fångar var intagna på fästningen samtidigt. Den ansågs vara mycket rymningssäker, enligt Anna-Lena. Endast en förrymd fånge lyckades man inte hitta och återföra till fästningen.

1852 uppfördes ett modernt kronohäkte på fästningen, där varje intagen hade en egen cell. Den fångelseverksamheten fanns kvar till 1931, då den lades ner och fångarna flyttades till Halmstad.

Fångelseprästen var en viktig person inte bara som biktader och själasörjare utan också som en förbindelselänk mellan fångar och fångpersonal. En av fångelseprästerna vid namn Lönegren har i en bok beskrivit *Livet i ett fångelse*.

I ett stenbrott i närheten av fästningen från början av 1800-talet fick fångarna arbeta, de blev m.a.o.

stenhuggare. Många fångar kunde därför få arbete som stenhuggare efter frigivningen. Förutom stenhuggeri kunde fångarna få sticka strumpor eller väva tyg för kläder till fångarna, men också få tillverka bruksföremål för försäljning till besökare till fångelse. Det fanns ett system med flitpengar som innebar att fångarna kunde handla varor, bl.a. mat. Kosten på fångelserna var inget vidare på den tiden och bristsjukdomen skörbjugg, som berodde på ensidig kost, var vanlig. På fångelserna fanns också ett utvecklat angiverisystem. Det var vanligt att fångarna efter frigivning emigrerade till Nordamerika och använde sparade flitpengar för biljetten.

Anna-Lena avrundade sitt föredrag med att visa foton på några grova brottslingar som suttit på Varbergs fästning. Porträttsamlingen börjar 1861 och finns i Nordiska museets digitala museum. Bilden här visar fången C Petersson, kallad Vargen 1861.

Om sjöröveriet på Västerhavet

Eftersom temat för årets släktforskar dagar är *Vägar till Västerhavet* så hade historieprofessorn från Lund, Dick Harrison, satt rubriken *Från vikingar och vendiska sjöfarare till svenska statens kapare – Om sjöröveriet på Västerhavet* på sitt föredrag. C-salen var fullsatt.

Dick satte igång i det rasande tempo som utmärker hans föreläsningsstil och förflyttade oss till maj 1823 då Johan Andersson Flatås från Göteborg övergav livet som båtsman för att bli sjörövere. Han kapade ett handelsfartyg, stal lasten och mördade besättningen. Fartygets roder surrades med baktanken att skeppet skulle försvinna på oceanen. Men där bedrog han sig, ty skeppet kom i stället att driva in mot svenska kusten.

Johan Anderssons nesliga brott avslöjades och trots att han skyllde allt på sin hustru så blev han dömd. 1824 avrättades Johan Andersson Flatås för sjöröveri i Västerhavet.

Sjöröveri i Västerhavet betraktades som en normalitet sedan folkvandringstiden, fortsatte Dick. Sjöröveri är fortfarande belagt med dödsstraff i vissa länder.

På 1100-talet gjorde vendiska sjörövere årliga räder ända upp till Kongahälla, som då var den sydligaste staden i Norge. Vendererna var ett folkslag som levde i östra Tyskland och som inte var kristna. Deras gud krävde människooffer. 1135 är det belagt att vendererna tog slavar längs kusten. Det var fullständigt normalt – havet var farligt.

Sjöröveri är en översättning av ett grekiskt ord. Sjörövande var så vanligt i Medelhavet att ordet behövde uppfinnas, konstaterade Dick. Vilka faktorer ska finnas för att sjöröveri ska uppstå? Dick pekade på tre; det krävs teknik, förmåga att bygga snabba båtar som kan gå in i grunda floder kombinerad med navigeringskunnande, det ska finnas något värt att plundra samt att det uppstått ett maktvakuum, en frånvaro av kontroll och havet är svårkontrollerat. Det är därför inte förvånande att finna sjöröveri i Västerhavet eller Öresund, konstaterade Dick.

Dick menade att våra förfäder vikingarna hade en positiv inställning till sjöröveri, även om inte alla vikingar ägnade sig åt den sysselsättningen. Det finns olika teorier om vad ordet *Viking* betyder, en av dem är att viking är ett annat ord för sjörövere. Under vikingatiden

ägnade sig vikingarna från Norden åt sjöröveri i både västerled och österled. De hade tillgång till tekniken, det fanns gott om handelsplatser och kloster att plundra och det fanns ingen makt med kontroll över havet. Det skulle dröja innan småkungar i Europa och på de Britiska öarna kunde rusta stora flottstyrkor som kunde hota sjörövarnas hegemoni på haven.

Sjöröveriet upphörde inte med vikingarna utan det dök upp andra aktörer som tog över rövandet i Västerhavet. Under 20-30 år var norra Halland självständigt med Varberg som huvudstad och dess härskare ägnade sig åt sjöröveri.

Så drabbade Digerdöden Norden 1350 och bortåt 2/3 av befolkningen dog. Perioden mellan digerdöden och tiden för den tidigmoderna statens bildande präglades av internationell osäkerhet och svaga maktstrukturer. Sjørövarna hade en guldålder, eftersom det ofta saknades flottstyrkor som kunde bekämpa dem. Därtill kom att konkurrensen om resurser mellan riken, städer och borgherrar som tvingade många av dem att själva anlita kapare för att kunna hävda sig. Sjøröveriet blev politikens förlängda arm. Det finns många exempel på herremän som sanktionerade eller själva ägnade sig åt piratdåd. I Erik av Pommerns krig mot Hansan hade sjöröveriet stor betydelse och när han avsatts som unionskung gjorde han på 1440-talet Gotland till bas för sjörövare. Även senare gotländska länsherrar har gått till historien som notoriska kapare.

Erik av Pommern

Otte Torbjörnsson var en fogde i Västsverige som enligt Dick är känd för att han avskaffade skatteväsendet under sin tid. Han var länsherre på Älvsborgs fästning. Hans sjöröveri var långt mer lukrativt än att driva in skatter från bönder. Hans kapare gav sig på och plundrade alla icke-svenska fartyg. Otte dömdes emellertid till döden och avrättades 1475 för att ha kapat två hansaskepp från Danzig, som vid den tiden var allierat med Sverige.

Vitalianerna eller Vitaliebröderna är kanske de mest berömda sjörövarna i nordiska vatten. De härjade som mest under avsättningskriget mot Albrekt av Mecklenburg i 5-6 år i slutet av 1300-talet. Namnet kommer

från ordet viktualier, äldre svenska för förnödenheter. Albrekts allierade rekryterade vilda och bångstyriga män ur den tyska lågadeln. De fick till uppgift att smugla viktualier till de allierade tyskarna i Stockholm, som var belägrade. Efter att Albrekt tvingats lämna ifrån sig kronan och lämnat landet föreföll Vitalianerna trivas med sitt äventyrliga liv och blev allmänna pirater på Östersjön ända till 1430-talet.

På 1500-talet börjar de nordiska länderna att skapa starka flottor för att bl.a. stävja sjöröveriet på Västerhavet, Öresund och Östersjön. Det fick till följd att sjörövarna flyttade till Spanska Nederländerna (Belgien) där marknaden för deras verksamhet ansågs säkrare.

Efter förlusten i slaget vid Poltava blev det organiserade sjöröveriet ett sätt för Karl XII att skaffa inkomster för att finansiera sitt fortsatta krigande. Man utfärdade statliga kaparbrev till hugade kaptener som mot provision skulle anfälla alla fartyg från länder som Sverige låg i krig med och beslagta (kapa) deras last. Den mest berömda av dessa kungliga kapare var Lasse i Gatan. Han hette Lars Andersson Gathe från gården Gatan i Onsala och adlades 1715 Gathenhielm. Hans levnad var kort (1689-1718), men under åtta års tid var han delägare i mer än 50 fartyg som kapade fler än 80 skepp. Han dog av bentuberkulos och efter hans död drevs kaparimperiet vidare av hans hustru Ingela (1692-1729).

Lasse i Gatan

Dick menade att en stor del av äran för Lasse i Gatans bedrifter ska tillskrivas henne.

Dick berättade också om de långt gångna planerna på att 1 500 pirater från Madagaskar skulle ta sig till Göteborg för att ansluta sig till Karl XII inför anfallskriget mot Norge. Som bekant dog Karl XII vid Fredrikshald 1718 och så blev det inget av med piratförstärkningen. Och det ska vi kanske vara tacksamma för, menade Dick.

Kaperiet återuppstår i Sverige i det sena 1700-talet och sanktionerades fullt ut av kungamakten under förutsättning att man anföll rätt motståndarefartyg. Efter kriget i Norge 1814 så upphörde de svenska kaperierna, men ännu kunde enskilda kriminella aktiviteter förekomma till sjöss, såsom Johan Andersson Flatås korta piratkarriär under 1820-talet.

Tysklandsfararna

Historien om en bortglömd utvandring

I skuggan av den stora emigrationen från Sverige till Nordamerika i slutet av 1800-talet förekom ett antal andra ganska omfattande folkförflyttningar från vårt land som inte fått stor plats i våra historieböcker. Så inledde Bengt Gärdfors, revisor och filosofie magister i ekonomisk historia, sitt föredrag om den glömda svenska utvandringen till norra Tyskland 1865-1914.

Bengt Gärdfors inledde med att måla upp en bild av Sverige i andra halvan av 1800-talet. Landet hade då ett stort lantbruksproletariat och industrier började att etableras framför allt i de större städerna. En omfattande emigration påbörjades till USA och Tyskland, men också till andra länder. Arbetsvandringar inom landet började vid den tiden också bli omfattande. Ett av målen för framför allt pigor och drängar blev norra Tyskland.

Han valde som utgångspunkt att berätta om en svensk dräng – Sven Magnussons – erfarenheter av emigrationen till Nordtyskland, som den litterärt beskrivs av Peter Nilsson. En annan författare som Bengt stött på i sin forskning är journalisten Ernst Bäckman (1850-1924) på Stockholms Dagblad. Bäckman har även i bokform beskrivit utvandringen till norra Tyskland. (*I tjänst hos främlingar. Svenska utvandrare i norra Tyskland, Sthlm 1885*).

Det kan vara svårt att skilja arbetsvandringar från emigration. Inom många yrken, framför allt hantverksyrken, var arbetsresor ett vanligt sätt att förkovra sig för att kunna försörja sig i det yrket vid återkomsten till Sverige. Sådan arbetsvandring kunde resultera i utvandring, även om det inte var avsikten från början. Man räknar med att ca en kvarts miljon svenskar utvandrade till Tyskland och Danmark under perioden 1850-1890, vilket är betydligt färre än de som gav sig iväg till Norra Amerika under samma tid.

Bengt berättade att man kan tydligt urskilja två utvandringsvågor till Nordtyskland 1868-73 och 1879-85. Utvandrarerna kom från hela södra Sverige, men inte så många var skåningar. 1866-69 var det omväxlande våtar och torrår i landet med missväxt som följd. Det var en viktig anledning till utvandringen, men också den omfattande nedläggningen av småindustrier i Småland, Halland och Blekinge inverkade. Till Tyskland for de som var fattigast, de som inte ha råd att betala amerikabiljetten. Till Tyskland var det dessutom nära från Sydsverige, resan var billigare och språket var lättare

att förstå än engelskan. Faktorer som också påverkade beslutet att emigrera söderut.

Hur var då förhållandena i Tyskland, efter Tysklands enande 1870? Den tyska varvsindustrin blomstrade vid Östersjökusten. De stora tyska lantbruken krävde mycket arbetare, bl.a. som ersättning för de tyskar som valt att emigrera till Amerika. Tyskland hade bruk för hantverkare, industriarbetare och tekniker utöver pigor och drängar. De svenska pigorna fick ofta arbeta som mjölkerskor och Ernst Bäckman har beskrivit deras hårda arbetsvillkor. Männen arbetade på de tyska varven och som

mest var 2 000 svenskar anställda som varvsarbetare, främst i Kiel. Svenskarna bodde i kolonier i Kiel.

1871 bröt en strejk om löner vid de tyska varven. De tyska arbetsgivarna uppdrog åt sina agenter i Sverige att värva ersättningsarbetare till varven för dem som lock-outats. Enligt Blekinge Läns Tidning återvände dessa värvade varvsarbetare till Sverige, när de fick strejken klar för sig. I november 1872 utbröt en stormflod längs den tyska Östersjökusten och bl.a. svenskarnas bostäder förstördes. Blekinge Läns Tidning refererade de insamlingar som då gjordes i Sverige till förmån för de drabbade svenskarna, som inte fick någon hjälp av den tyska staten.

Bengt berättade också om vad som kunde hända de svenska kvinnor som återvände till hemlandet efter arbete i Tyskland. Kvinnor som var märkta av ett hårt arbete i det tyska jordbruket, inte minst de som varit mjölkerskor. Dessa kvinnor blev ofta illa behandlade av de socknar som de återvände till, särskilt de som medförde oäkta barn.

Bengt avrundade med reflektioner om det finns några spår efter Tysklandsfararna? Han berättade om Svenssons bäckerei och Pettersdotters begravningsbyrå som finns i Oldenburg. Det fanns också en svensk glas- och porslinsaffär i Kiel, som bombades under andra världskriget. Och han funderade över värvningsagenternas moral. Jämfört med emigranterna till USA lämnar Tysklandsfararna inte något efter sig – bara tystnad.

Den som vill veta mera om emigrationen till Tyskland kan läsa Bengt Gärdfors bok från 2015 som heter just *Tysklandsfararna – Historien om en bortglömd utvandring*.

Släktforskning som mikrohistoria

Då vi släktforskar lägger vi grunden för mikrohistorisk forskning, inledde Malin Lennartsson sitt föredrag på söndagseftermiddagen. Malin är docent i historia vid Linnéuniversitetet i Växjö och har familje- och kulturhistoria i det tidigmoderna Sverige som huvudsaklig forskningsinriktning. Mikrohistoria betyder att man studerar historien utifrån en begränsad plats, en grupp människor eller en person, att man närmar sig historien underifrån. Den lilla historien står i centrum. Man binder då ihop de små och stora sammanhangen. Begreppet mikrohistoria finns också på andra språk, på tyska *Alltagesgeschichte* och på engelska *History from below*.

För sitt exempel tog Malin med oss till en begränsad plats, byn Ströby i Skatelövs socken i Allbo härad i Småland och till en begränsad grupp personer. Det handlade om ett frieri vid stormaktstidens slut, om Kerstin Månsdotter, en ogift kvinna, hennes far Måns och mor Hillegard samt Kerstins tre friare; änkemannen Håkan Henriksson från Grimslöv, nämndemannen Måns i Lövhult och skräddaren Måns Persson.

Frieriet i Ströby blev ett ärende för Domkapitlet i Växjö (protokoll den 25/11 1719). Fadern hade vägrat att ge sin dotter Kerstin till Håkan Henriksson, som hon ville gifta sig med. Han ville istället att hon skulle gifta sig med den man som han valt, nämligen nämndemannen Måns i Lövhult.

Kerstin vände sig till domkapitlet för att få hjälp i sin sak. Hon ville inte ha Måns i Lövhult som hade friat till henne när hon var nio år och som dessutom var dömd för horsbrott. Hon ville inte heller gifta sig med skräddaren Måns Persson, som friat till henne för nio år sedan. Fader Måns hade hotat med att göra Kerstin arvlös om hon inte valde den make som han hade utsett.

Domkapitlet menade att fadern därvid hade missbrukat sin rätt som förmyndare genom att gå emot sin

dotters önskemål om vilken man hon ville gifta sig med och därmed riskerat hennes välfärd. Domkapitlet hänvisade enligt kyrkolagen att ärendet skulle slitas av den världsliga rätten. Saken behandlades i Albo häradsrätt den 5/2 1720 som dömde till Kerstins fördel.

Måns och Hillegard hade gift sig 1691 i Skatelöv och fick sitt enda barn dottern Kerstin 1699. Kerstin var således 20 år när äktenskapsfrågan ställdes på sin spets. Kerstin gifter sig efter häradsrättens utslag 1720 med änkemannen Håkan Henriksson, hon

var 21 och han 34 år. Ett års senare föder Kerstin deras son och tre dagar senare dör Kerstins far Måns.

Den lilla historien, menade Malin, handlar om Kerstins ungdom, hennes relation till fadern och hennes val mellan de tre friarna. Den stora historien handlar om demografisk historia, betydelsen av vem som bestämde om äktenskap, individualismens utveckling och kärlekens historia.

Om man jämför den lilla och stora historien; Vilket genomslag hade det västeuropeiska giftermålsmönstret vid stormaktstidens slut? Vilket förhållande gällde mellan föräldramakt och barnens självbestämmande? Var lydningen till föräldrarna absolut? Skulle man följa en förmanande faders vilja, vilket Luther instämde i?

Kerstin var enda barnet och därför var faderns hot om att göra henne arvlös innehållslöst, menade Malin.

Släktforskning som mikrohistoria utgår från det lilla. Från det lilla kan man exemplifiera ett historiskt skeende eller illustrera det och man kan också utifrån det lilla problematisera historien och utveckla förmågan att reflektera kring relationen mellan människa och samhälle. Genom mikrohistorien ges vi förståelse för historiens stora förlopp och strukturer och dess betydelse för enskilda händelser, avslutade Malin Lennartsson sitt föredrag.

Riksstämman och banketten

Vilka beslut som fattades under Släktforskarförbundets riksstämma på fredagen, vilka styrelseledamöter som valdes och vad som i övrigt sades under den informationskonferens som föregick stämman, kan ni läsa om i kommande nummer av Diskulogen. Vill ni se vad som hände på stämman så är den inspelad på

video och publicerad på Sveriges Släktforskarförbunds egen Youtube-kanal.

Vem som erhöll Släktforskarförbundets olika utmärkelser som delades ut under lördagskvällens bankett, kan ni också läsa om i Diskulogens nästa nummer.

Försäljningsnytt

På släktforskarlagarna är det nästan alltid så att nya produkter lanseras till mässpriser. Det kan vara böcker, CD-skivor, USB-minnen eller andra nyheter inom området släktforskning.

Släktforskarförbundet kunde i år presentera två nya handböcker i sin handbokserie. *Emigrantforska på nätet* tar upp en stor mängd spännande och användbara resurser, som numera finns tillgängliga via Internet. Boken går inte igenom självklara saker, som hur man forskar i svenska kyrkoböcker, utan fokuserar i stället på de på många sätt revolutionerande källor, databaser och sökvägar du finner på nätet. Författare är Ted Rosvall och Anna-Lena Hultman. Handboken har nummer 15 i handboksserien och ersätter den slutsålda handboken nr 1 *Emigrantforskning* av samma författare. Boken som är på 176 sidor såldes slut på lördagseftermiddagen efter Rosvalls och Hultmans föredrag *Emigrantforska på nätet*, så jag blev utan, snopet.

Har du sjömän och annat sjöfolk i släktleden? Då ska du definitivt införskaffa *Släktforska om sjöfolk*, handbok 16 i Sveriges släktforskarförbunds serie. I boken lär du dig allt om livet på sjön, liksom om hur du använder sjömanshusens arkiv och andra relaterade arkiv. Tack vare att de

första svenska sjömanshusen inrättades redan 1748 finns massvis av spännande information att hitta. Författare är Eva Johansson, och boken är på 161 sidor.

I Stockholms stadsarkivs monter passade jag på att inhandla *Rotemannen 3* på USB. Alla som bodde i Stockholm 1878-1926 är med i denna databas med över 6.3 miljoner poster registrerade av Stockholms stadsarkiv under 40 år. Jag räknar med att få god hjälp av *Rotemannen 3* för att stödja mina nybörjarelever i sitt sökande efter anor i Stockholm under den tiden. I *Rotemannen 3* finns också flera hundra illustrerade artiklar om verksamheter i staden.

Den som hade förväntat sig att kunna köpa den nya versionen av Sverige Dödbok under släktforskarlagarna fick gå hem med oförrättat ärende. *Sveriges dödbok 7*, som ska omfatta tiden 1860-2017, räknar man med att kunna lansera under senhösten 2018. Släktforskarförbundet hoppas att en förhandsutgåva som omfattar ca 70 procent av materialet ska bli klar i november detta år.

Om nästa version av Sveriges Dödbok enbart kommer finnas nedladdningsbar från Internet eller om den också kommer att finnas som CD-skiva eller USB-minne har förbundet inte definitivt tagit ställning till ännu. Det var en fråga som diskuterades på Släktforskarförbundets riksstämma fredagen före släktforskarlagarna.

Tack Halmstad och lycka till Växjö!

Jag sänder ett stort tack till arrangörerna av årets släktforskarlagar i Halmstad. Ni ska ha all heder av er planering och ert genomförande. Ett suveränt arrangemang. TACK!

Nästa år anordnas Släktforskarlagarna i Växjö den 1-2 september. Släktforskarlagarna 2018 har temat *Migration*. Centrum för arrangemangen är Fortnox Arena. Det är ett samarbete mellan Sveriges Släktforskarförbund, Växjö kommun, Föreningen Emigrantinstitutets

vänner och Kronobergs genealogiska förening. Håll er uppdaterade om vad som kommer att hända under släktforskarlagarna i Växjö genom sfd2018@genealogi-kgf.se eller www.sfd2018.se.

Jag önskar arrangörerna av släktforskarlagarna i Växjö lycka till! Och jag hoppas vi ses där!

Mats J Larsson

Saxade tips & notiser

Arkivens dag

Arkivens dag anordnas i landet lördagen den 11 november. På Arkivcentrum Syd på Gastelyckan i Lund är det öppet mellan kl. 10 och 15 och där medverkar DIS Syd.

Årets tema är *Synd och skam*. Om sådant man försökt glömma - och ibland också försökt gömma i arkiven. Om synen på moral och omoral, om skampålar och skämskuddar, om de som varit moralens väktare och de som brutit mot normerna, om fakta och fake news och kanske ett och annat klippt kvitto.

Kontrollera med den lokala släktforskarföreningen var Arkivens dag arrangeras på din ort.

Släktforskningens dag

Släktforskningens dag får nytt datum från och med nästa år. Efter beslut under Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma i Halmstad har förbundsstyrelsen fastställt den tredje lördagen i januari som nytt datum för Släktforskningens dag, vilket för nästa år innebär *lördagen den 20 januari*.

Två nya år med Släktband

DIS-kutabelt kan med glädje meddela att det blir två nya säsonger av det populära radioprogrammet *Släktband* med Gunilla Nordlund och Elisabeth Renström. Sändningsstart för deras fjortonde säsong är den 20 november i år.

Sveriges befolkning 1860

Sveriges släktforskarförbund behöver ett nytt projekt som kan bygga på den unika tillgång som släktforskar rörelsen har i sina många frivilliga registrerar landet runt. Förbundsstyrelsen vill därför satsa på en databas över Sveriges befolkning 1860.

1860 års folkräkning var den första som genomfördes efter det att Statistiska centralbyrån (SCB) inrättats 1858. Församlingarna levererade förteckningar över sina innevånare till SCB med utgångspunkt i husförhörlängderna. I förhållande till de senare folkräkningarna har 1860 års vissa svagheter, dels anges inga fullständiga förnamn utan bara initialer, dels anges enbart födelseår – inga datum. Dessutom finns sökbara uppgifter hos SVAR bara för Jämtlands län.

För dem som engagerar sig som registrerar i detta projekt blir uppgiften att med hjälp av i första hand husförhörlängderna komplettera SCB:s förteckningar med förnamn och födelsedatum och naturligtvis

samtidigt att med släktforskarens kritiska öga rätta eventuella fel och göra andra kompletteringar som kan behövas.

Som grund för projektet måste SCB:s förteckningar skannas och göras tillgängliga digitalt. Förbundet samarbetar här med Riksarkivet och – genom Riksarkivet – med FamilySearch.

Förhoppningsvis kan registreringsarbetet påbörjas under första halvåret 2018 och en databas med Sveriges befolkning 1860 vara klar för publicering till Släktforskarlagarna 2020.

Nya församlingar i DDSS

I slutet av augusti uppdaterades Demografisk Databas Södra Sverige (DDSS) med cirka 82 000 nya poster. Nya församlingar är Gladsax, Kvidinge, Källna och Reslöv. För Malmö har nya dödböcker tillkommit för Husie och Västra Skrävlinge. Även om registren gäller södra Sverige förekommer ibland hänvisningar till orter utanför Skåne eller Blekinge, och utanför Sverige.

DDSS är en demografisk databas där man hittar indexerade kyrkoböcker för flera församlingar. Den utökas regelbundet med nya poster. DDSS startade i början av 1997 med Landsarkivet i Lund som initiativtagare och huvudman. Samarbetet med Centrum för Ekonomisk Demografi och Malmö stadsarkiv har gett möjligheten att söka även i kyrkoböcker för församlingarna i Malmö i databasen.

Gå gärna in på Temasidor/Ortnamn/Sökbara orter utanför Skåne och Blekinge och se om *din* ort finns med.

Gamla dagstidningar – snart på fler bibliotek

Goda nyheter på tidningsfronten – i höst förbättras tillgången till Kungliga bibliotekets digitaliserade dagstidningsbestånd. I söktjänsten på *tidningar.kb.se* finns över en miljon tidningssidor fritt tillgängliga för både fritextsök och läsning. Men här finns också sidor som hittills bara kunnat läsas på plats i KB:s lokaler i Humlegården i Stockholm, en begränsning som har med det upphovsrättsliga skyddet att göra och där gränsen för närvarande går vid år 1902.

Det som är nytt från och med i höst är att de yngre, upphovsrättskyddade sidorna även kan läsas på fyra universitetsbibliotek: Göteborg, Lund, Uppsala och Umeå. Den som fått sökträffar på skyddade sidor kommer med andra ord inte att behöva resa till Stockholm för att ta reda på vad det står i artiklarna.

DIS Syd bjuder in till höstmöte i Hässleholm den 22 oktober

DIS Syds höstmöte äger rum söndagen den 22 oktober. Mötet äger även denna gång rum i Hässleholm. Möteslokalen finns i Seniorens på Tingshusgatan 2, på bekvämt promenadavstånd från Järnvägsstationen. Från stationen tar ni till vänster på Järnvägsgränd och tar därefter första avtagsvägen till höger som är Tingshusgatan. Den som tror mera på GPS följer i stället anvisningen WGS 84, N56°9 551', E13° 45 894 '.

Föredragsbällare på höstmötet är Patrik Hansson, utvecklare hos DIS, som berättar om nästa version av Disgen.

Efter föredraget följer ett föreningsmöte som har att ta ställning till en ändring av 3 § i föreningens stadgar om *Verksamhetsår och revision*. Ändringen innebär att verksamhetsberättelse och revision ska avlämnas och genomföras inom två månader efter verksamhetsårets slut. F.n. stadgas 30 dagar. Ändringen godkändes av DIS Syds årsmöte den 2 april och för att ändringen ska träda i kraft krävs dessutom ett beslut till vid föreningsmötet.

Dagordning för föreningsmötet

- 1) Fastställande av dagordningen
- 2) Fastställande av att föreningsmötet är behörigt utlyst
- 3) Val av ordförande, sekreterare och justeringsmän för mötet
- 4) Förslag till ändring av § 3 i stadgarna om *Verksamhetsår och revision* (se ovan)
- 5) Övriga anmälda frågor

Mötet håller på mellan kl. 13.00 och ca 16. Kaffe eller te med fralla serveras.

Under höstmötet kan ni träffa DIS Syds styrelse, faddrar och Disbytombud, som ställer upp med råd och dåd. Ni kan ställa frågor till dem om DIS produkter som Disgen, Disbyt och Dispos, men även om andra släktforskningsprogram.

Hjärtligt Välkomna

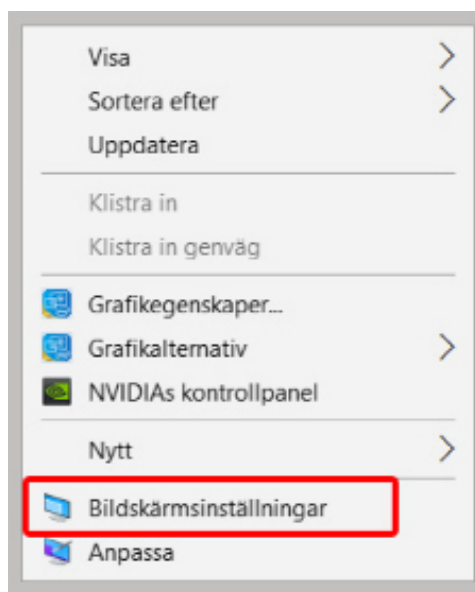

Större text på skärmen med DPI-skalning i Windows

På dagens nya skärmar med hög upplösning kan det ibland vara svårt att läsa texten. En möjlighet är då att välja en lägre upplösning på skärmen, men det finns också ett annat enkelt sätt att öka storleken på text – utan att ändra upplösningen. Det är att använda Windows egen förstoring, vilket kallas för DPI-skalning i Windows. Fördelen med den är att ändringen slår igenom på alla applikationer du använder.

1. Windows 10

1. Högerklicka på skrivbordet och välj **Bildskärmsinställningar**

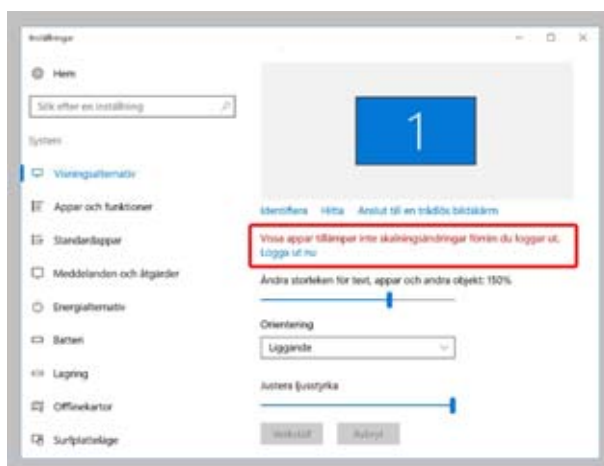
2. Under fliken Visningsalternativ välj **önskad förstoring med reglaget** (Vilka alternativ som visas kan bero på skärmupplösningen)

3. För att inställningarna ska slå igenom måste du logga ut först. Välj **Logga ut nu**

På många datorer som säljs idag med högupplösta skärmar, är DPI-skalning inlagd som standard, t.ex. 125 eller 150 %. Det brukar då kallas för rekommenderad förstoring. På samma sätt har man även valt en rekommenderad skärmupplösning, som ofta är den största möjliga, t.ex. 1920x1080.

Nedan beskrivs hur man gör för Windows 10, Windows 8 resp. Windows 7.

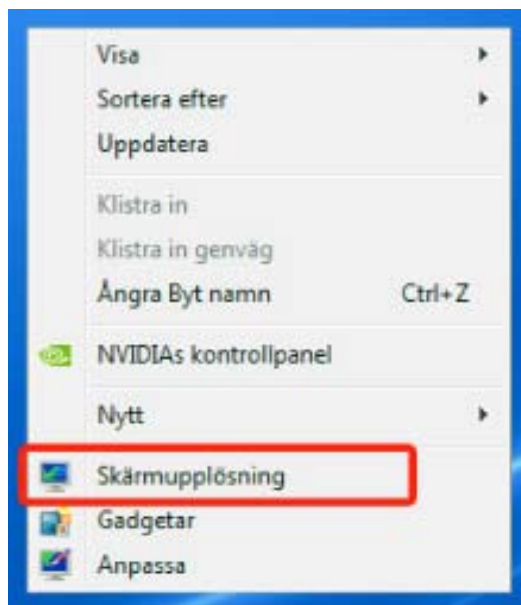
4. När du loggar in igen har du fått ändrad textstorlek utan att ändra skärmupplösningen

2. Windows 8 och 8.1

I Windows 8 fungerade dessa inställningar som i Windows 7 (se nedan).

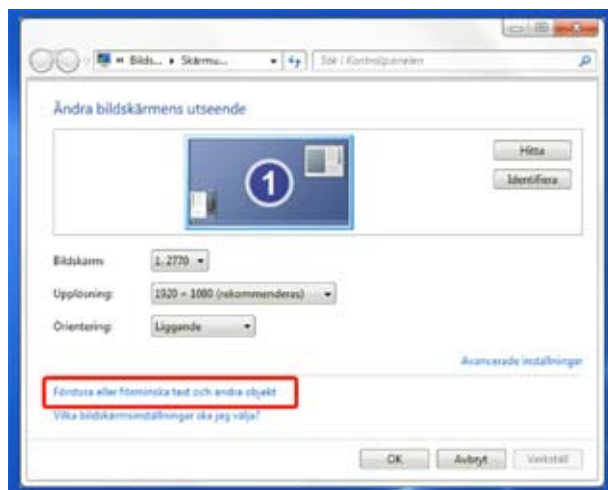
3. Windows 7

1. Högerklicka på skrivbordet och välj **Skärmupplösning**

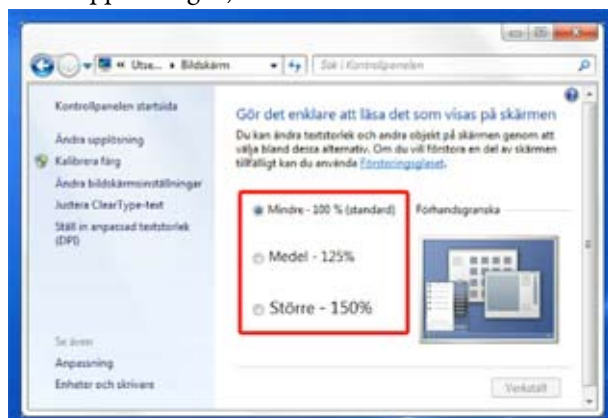

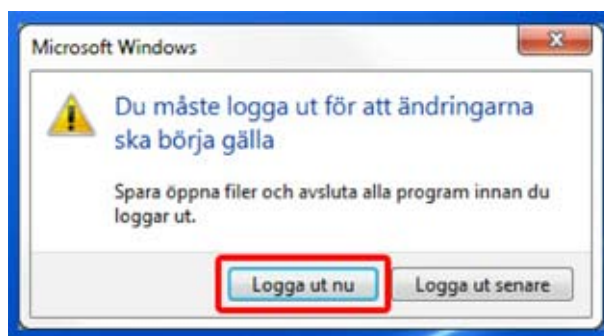
2. Klicka på **Förstora eller förminska text och andra objekt**

3. Välj önskad förstoring **Mindre, Medel eller Större** och klicka **Verkställ** (Vilka alternativ som visas kan bero på skärmapplösningen)

4. För att inställningarna ska slå igenom måste du logga ut först. Välj **Logga ut nu**

5. När du loggar in igen har du fått ändrad textstorlek utan att ändra skärmapplösningen

4. Andra möjligheter

De olika programmen du använder på din dator kan ofta även ha egna funktioner för att göra texter, bilder och andra objekt större eller mindre. Det finns t.ex. i webbläsare, ordbehandlingsprogram och bildbehandlingsprogram.

I Disgen finns möjligheten ändra textstorleken under Verktyg > Inställningar > Utseende > Familjeöversikt. Men det påverkar endast textstorleken på det som registreras, inte i menyer och ledtexter. Gäller för Familjeöversikten och till viss del även för Person- och Relationsöversikterna.

Torgny Larsson
torgny@dis-syd.se

Macspalten

I förra Macspalten nämnde vi att det fanns planer på att starta Apple/Macgrupper och anordna Apple/Macträffar för Disgen 2016-användare, där det bl. a. skulle diskuteras och redovisas de olika alternativ som finns och som gör det möjligt att köra Disgen 2016 i moderna Macar.

Vi har så smått redan kommit igång i DIS-Syd, där några medlemmar har anmält intresse för dessa grupper och träffar.

De alternativ man väljer är att köra Disgen i Macen med är i första hand Winbottler och i andra hand Boot Camp.

WineBottler.

De olika apparna kan vara krångliga att installera, ingen i gruppen är riktigt bra på att installera apparna. Vi har anlitat och betalat IT-tekniker som installerat apparna till medlemmarna i Apple/Macgruppen.

Vi hade behövt någon typ av information och utbildning så att vi i gruppen själva hade klarat detta på egen hand. Kanske någon i Dis-Syds utbildningsgrupp kan hjälpa oss med detta.

Vi bollar frågan vidare till Anders Lindberg, som är utbildningsansvarig i DIS Syd.

Helge Olsson
Mac- och Renunionfadder
helge@dis-syd.se

Boot Camp-
assistent.app

Ortdatabasen Disgenort – Komplettera med tidsdimension!

Disgenort bygger på idén att ett visst ortnamn är en del av en hierarki (land, landskap, eller län, kommun, församling, by, gård, torpställe). Det är ju mycket praktiskt att man inte skall behöva ange alla de överordnade begreppen varje gång man lägger in ett nytt torp under sitt slott eller sin herrgård. Disgenort ger också stora möjligheter att hålla reda på platser och särskilja dem som har samma namn, t.ex. Nytorp kan det ju finnas en hel del av.

Men systemet har sina svagheter.

Förändrad ägarstruktur

En förändrad ägandestruktur, t.ex. vid laga skifte, kan t.ex. torpet läggas under en annan gård än tidigare. Torpet och platsen och invånarna är desamma, men gårdsnamnet blir nytt.

Hemmansklyvning

Gårdsdelningarna och hemmansklyvningarna (med t.ex. 1/4 av 1/3 som såldes till ett syskon) och senare sammanslagningar är svåra att följa. Se nedanstående struktur. (Saknas husförhörlängd och man endast har domboken att förlita sig till behövs en noggrann uppföljning av detta slag för att få ordning på förhållandena.)

Period 1	Period 2	Period 3	Period 4
Föräldrar med tre barn	A	Aa	Ab
A, B och C som i sin tur får barn med små bokstäver		Ab	
		Ac	Ca
		Ad	
	B		
	C	Ca	

Fig 1 Schematiskt hur en gård kan delas upp mellan arvingar

Ett exempel är hur man i domböckerna kan följa en gårds uppdelning i 16-delar. Disgen ger idag inte stöd för detta.

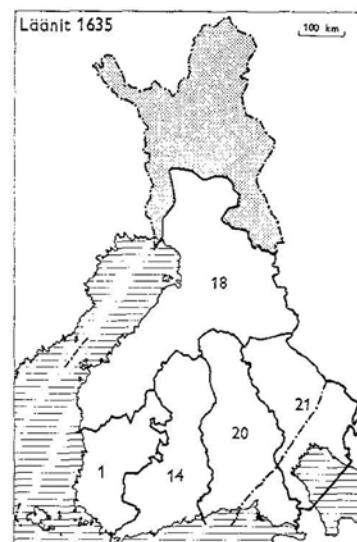
Tomt, kvarter, stadsäga och gata i städer

Städers uppdelning (t.ex. Växjö) från tomtnummer enligt 1726 års karta, kvartersnamn i centrum och med stadsägonummer utanför stadskärnan från 1800-talet. Stadsägorna gick i början av 1900-talet upp i kvarterssystemet. (Kvarter finns ju kvar idag men används nästan bara byggnadsnämnden). Bostaden anges idag huvudsakligen av en gatuadress. Detta är parallella system som delvis överlappar varandra.

Andra landsgränser

Svenska Pommern tillhörde Sverige 1630 – 1814. Finland hörde Sverige från forntiden till 1809. Begreppet Finland var då att jämföra med Svealand och Götaland. Länen var 1. Åbo o Björneborg, 14. Nyland och Tavastehus, 18. Österbotten, 20. Viborg och Nyslott, 21. Kexholm. (Delar av länen 20 och 21 slogs 1721 ihop till Kymmengård och Nyslott, efter att sydöstra delarna avträtts till Ryssland. Efter ytterligare landavträdelse 1747 kom det sammanslagna länet att benämnas Savolax och Kymmengård.)

För den som arbetar med 1600- och 1700-talen, och i synnerhet om man arbetar med andra grupper än bönder, känns det märkligt att inte behandla Pommern och Finland som delar av Sverige.

Fig 3 Finlands län under den svenska tiden

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q										
8		delar																									
9		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15											
10	-1600	Sune Olofsson i Sörskog								Germund i Bredhufts släkt																	
11		Gården brukas av Erik N.H., vars söner Sven och Peder vittnar om detta vid fingoet 1685.								g.m. Kerstin Jonsdotter																	
12																											
13	1641	dottern Karin Sunesdotter i Norra Sjoanda								mågen Nils Svensson och dottern Elin Germundsdotter																	
14	1648									Nils död före 1659?																	
15										Gifta före 1640, i mantal 1640 - 1647																	
16																											
17																											
18	1672									sonen Erik Nilsson						Sven Persson											
19										g.m. Sigrid Axelssdotter (från Säteryd)						Död före febr. 1680											
20										gifta före 1657																	
21																											
22	1696	Påvel Nilsson, Karin son								son Nils Eriksson								Måns Svensson i Bredhult (arv)									
23	1699																										
24	1700																										
25																											
26	1728	son Per Påvelsson				son Nils Påvelsson				son Nils Eriksson						äger ännu 1722											
27	1729	g.m. Sara Nilssdotter																son Nils Påvelsson									
28	1740																										
29	1741																										
30	1749					son Måns Nilsson				Sven Svensson o Ellsabet Nilssdotter						Sven Månsson äger 1/4 som han löst av sina medarvingar. Men är barnlös.											
31										Elsabet dotter till Nils E. Var tvist 1749 om jorden med hennes broder Bo Nilsson.																	
32																											

Fig 2 En gårds uppdelning i 16-delar och dess ägare presenterat i Excel (Conny Gustavsson)

Fig 4 Sverige 1658-60

Ändrade församlingsgränser

Växjö Maria församling bildades 1995 som en utbrytning ur Skogslyckans församling och utgjorde därefter till 2014 ett eget pastorat. Skogslyckans församling i sin tur bildades 1977 ur Växjö församling. Båda församlingarna uppgick 2014 i Växjö stads- och domkyrkoförsamling. Men 2016 inrättades Växjö Maria distrikt 2016 som utgörs av en del av det område som fram till 1971 utgjorde Växjö stad i en del av det område som före 1940 utgjorde Växjö landsförsamling. Området motsvarar den omfattning Växjö Maria församling fick 1995 efter utbrytning ur Skogslyckans församling.

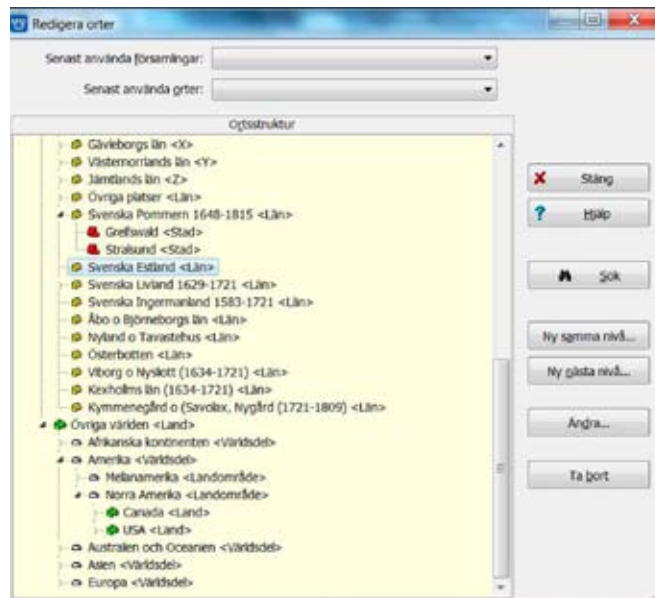
Geografiskt namn	Tid
Växjö socken	1100-1862
Växjö landsförsamling	1862-1939
Växjö stad	1940-1976
Växjö skogslyckan	1977-94
Växjö Maria	1995-2013
Växjö stads- och domkyrkoförsamling	2014-2015
Växjö Maria distrikt	2016-

Fig 5 Församlingar i Växjö. Samtliga med koordinaterna 56°53'56.55"N 14°48'3.86"Ö

På samma sätt som det går att visa kartor från samma plats för olika tidsperioder, borde namn och administrativ tillhörighet gå att ange i ortdatabasen. Koordinaten och året anger vilken karta och vilket namn orten skall ha. Söker man *Växjö Maria* 1995-2013 bör möjligheten finnas att utvidga sökningen till alla platser med samma koordinat som det sökta ortnamnet.

Ortsträdet

Disgenort är mycket flexibelt. Det går det att lägga till såväl Svenska Pommern som de finska länen som län i Sverige. Men vilka följder detta får för felmeddelanden, överföring till Disbyt och andra sammanhang är för mig ännu oklart. Jag har lagt till enligt nedanstående figur.

Ortdatabasen bygger på församlingsindelning i Sverige 1980. Men för alla orter som läggs till utanför Sverige kan året för platsens status variera. USA har ju varit stabilt, men för Europa och övriga världen har landsgränser och andra administrativa gränser ändrats mycket. När jag började släktforska låg Greifswald, den forna huvudstaden i Svenska Pommern, i DDR eller Östtyskland. Under mellantiden har staden tillhört bl.a. Preussen. Utan att förstå ortens administrativa tillhörighet får man en helt felaktig bild av de som vistats och bott i staden.

Kartan i Disgen ger möjlighet till flera skikt, från historiska kartor till detaljerade moderna ekonomiska kartor. Dessa skikt har ännu inte sin motsvarighet i ortdatabasen Disgen-ort.

Tidsdimension i ortsträdet

Jag ser en möjlig lösning. Det är att komplettera koordinaterna för latitud och longitud med en tidskoordinat. Ändras ingen kan den nuvarande principen, församlingsindelning i Sverige 1980 gälla. Metoden skulle lösa de omnämnda problemen för släktforskaren. Inget släktforskarprogram har denna möjlighet. För Disgen skulle det kunna bli en öppning för den internationella marknaden.

Lars-Åke Stenemo

Disgen – som släkt- och hembygdsprogram

Disgen 2016 har skapat förutsättningar för att kunna användas också som ett hembygdsprogram, där "byggnader, runstenar, föreningar, företag" såväl som "epidemier eller festivaler" kan presenteras. Med släktprogrammet i grunden kan individer presenteras som "medlemmar, deltagare, ingick i kompaniet" etc. Programmet fungerar redan idag för denna användning (jag har dock bara testat några funktioner). Ett undantag är dock relationsbeteckningar, vilket kan rättas till efter utskrift. Dokumentationen till den nämndemannakarta som presenterades i *Diskulogen 2017:117* finns samlat i Disgen 2016 och kan skrivas ut som "stamtavla" med Norrvinge häradsrätt som proband.

Så länge man inte sätter in några datum på de fiktiva personerna har jag inte drabbats av några buggar.

Norrvinge häradsnämnd	
[F] Jöns Andersson Död före 1623-06-21 i Ödetofta, Tolg (G).	►
[F] Måns Erengrässon Död efter 1656-02-11 i Asa (G).	►
[F] Nils Österlind	►
[F] Peder Hansson Död före 1672 i Östanåkra, Tolg (G).	►
[F] Per Jonsson	►
[F] Pål Persson Död mellan 1623-05-24 och 1624-12-13 i Silkenyrd, Asa (G).	►
[F] Sone Olofsson Född Senast 1580. Död 1647-01-05 i Sörskog, Berg (G).	►
[F] Norrvinge härads senare generation	

Bild 2: Notera personer anknutna till temarubriker som "foster-

Disgen 2016 - [Söklista [Grupp 1]]			
Arkiv Redigera Skapa Visa Sök Verktyg Fönster Hjälp			
Ändra Familj Tavla Söktraffar: 4			
PersonID	Förnamn	Efternamn	Född
30393	Norrvinge häradsnämnd		
30730	Norrvinge härads senare		
30848	Stora Nordiska kriget		
30856	Skolor i Växjö		

Bild 1: Söklista på objekt med flagga "tema".

Som proband används ett tema som kan vara i princip vilken rubrik som helst. (Jag har valt att flagga alla dessa med en flagga just kallad "tema" för att ha koll på alla fiktiva poster). Dessa rubriker och de ingående objekten har fått "kön odefinierat" och med relationen "fosterbarn/fosterförälder". För att person kopplat till visst tema skall komma med, krävs att man klart väljer utskrift av just fosterbarnsrelationen. Men genom detta tillvägagångssätt undviker man att könlösa fosterbarn skall dyka upp när man arbetar med eller gör utskrifter av nämndemän och deras släkter på normalt sätt i Disgen.

I mitt fall ville jag visa de tolv nämndemännen som fanns i häradet vid 1600-talets början och hur dessa efterträddes. Då släktingar var efterträdare fångas dessa upp på vanligt sätt vid utskrift av stamtavla. Men för att också få med de nämndemän som tillkom senare och inte var släkt, skapades ett "könlöst fosterbarn" till det lika könlösa Norrvinge härads. Denna avkomma fick namnet, "Norrvinge härads senare generation" och alltså blev ett "syskon" till de ursprungliga nämndemännen. Denna imaginära person sattes sedan in som fosterförälder till alla senare nämndemän som inte hade släktsamband med de första tolv.

Namn: Norrvinge

Förnamn: Norrvinge häradsnämnd

Efternamn:

Kön: Odefinierat

Personidentitet: 30393

Skapad: 2016-12-10 11:23:55

Ändrad: 2016-12-10 11:23:55

Levnadsbeskrivning

Ändra kön för Norrvinge häradsnämnd

Kön

☐ Man ☐ Kvinna ☐ Okänt ☒ Odefinierat

Bild 3: Inställning av kön och skapa flagga för Temanotiser

Notiser som född, vigd och begravd är kanske inte aktuella om det är byns skolor som är temat eller, som i exemplet ovan, häradsnämnden. Idag kan textnotis användas för att ge information också om dessa företeelser eller objekt. För att undvika buggar skall alla datum skrivas som "fras" eller i notisens kommentarfält. Disgen har rimlighetskontroller skapade för människor! Disgens funktioner för orter, källa och kartor är som gjorda för ändamålet att redan nu registrera andra objekt än människor i systemet.

Väljer man utskriftsalternativet "RTF-fil", vilket endast fungerar för utskrift i tabellform, kan man bearbeta dokumentet i ett vanligt ordbehandlingsprogram och ta bort eller ersätta felaktiga relationsbegrepp.

Blir vi många som vill använda Disgen som hembygdsprogram finns det en rad åtgärder, som för lekmannen tycks enkla, att utveckla och anpassa Disgen ännu mera för detta ändamål.

Lars-Åke Stenemo

Program för DIS Syd hösten 2017

Reservation för ändringar – kontrollera på vår hemsida www.dis-syd.se

HÖSTMÖTE DIS Syd

2017-10-22

Plats: Senioren Hässleholm

Föredragshållare: Patrik Hansson, utvecklare hos

DIS, berättar om nästa version av Disgen

Tid: 13.00 -16.00

ESLÖV

Plats: Karidal, Tröskevägen 2, parkera på Förenings-
torget

Tid: 13.00 -16.00

Obligatorisk anmälan

Kontaktperson: Kerstin Olsson, kerstin@dis-syd.se,
0733-32 46 48

Kostnad: 40 kr inklusive kaffe, te och smörgås

2017-10-07

DIS-träff

Tema: Militärrollorna, vad finns det i dem? Anders
Larsson.

2017-11-25

DIS-träff

Tema: Kartan i Disgen2016 med Lena Ringbrant
Ekelund.

2017-12-02

DISGEN-träff

Tema: Patrik Hansson eller Anders Larsson svarar på
inskickade frågor. Frågorna ska skickas i god tid till
kerstin@dis-syd.se.

HELSINGBORG

2017-10-28

Släktforskardag med Slägt & Data DIS-Helsingør

Plats: Träffpunkt Sköldenborg Hebsackersgatan 6

Tid: 9.30 - 16.15

Kostnad: 150 kr som betalas kontant på plats

OBS! Evenemanget är fullbokat OBS! Anmälningar
till väntelista tas emot.

Kontaktperson: Anders Lindberg, anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08

Vi kommer att presentera Statens Arkivers Arkivalier
Online och ArkivDigital. En stor del av dagen ägnas
åt grupparbeten där du får hjälp och där du också kan
hjälpa våra danska vänner att hitta rätt i arkivmate-
rialet.

Arkivalier Online presenteras av Jørgen Petersen från
Slägt & Data med Anders Lindberg DIS Syd presen-
terar ArkivDigital.

Lunch med smörgåstårter och öl och kaffe med kaka
ingår.

2017-11-02

DIS-träff

Plats: Helsingborgs stadsarkiv, föreläsningssalen, Västra
Sandgatan 7

Tid: 14.00 - 17.00

Kontaktperson: Kontaktperson: Anders Lindberg,
anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08

Tema: Att använda Disgen2016 i släktforskningen
Kaffe finns i kaffeautomat

RONNEBY

Plats: ABFs lokaler på Kungsgatan 2

Tid: 10.00 - 14.00

Kontaktperson: Bo Lundgren, bo@dis-syd.se, 057-
244 13. Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnads-
pris. Höstens tema är hur du använder Disgen2016,
användarerfarenheter och tips.

2017-10-07

DIS-träff

2017-11-18

DIS-träff

2017-12-09

DIS-träff

Grunderna i Disgen2016

Vi planerar för en studiecirkel till hösten 2017 om
grunderna i Disgen2016, tillsammans med Studieför-
bundet Vuxenskolan i Ronneby. Det blir fem träffar och
du använder din egen dator i cirkeln. Plats SV i Ron-
neby. Tider bestäms tillsammans med deltagarna och
cirkeln är gratis för våra medlemmar. Kontaktperson:
Staffan Knös staffan@dis-syd.se 070-595 13 38.

SÖLVESBORG

Plats: Folkets Hus, ABF:s lokaler, Bancks väg 6

Tid: 16.00 - 19.00

Kontaktperson: Bo Lundgren bo@dis-syd.se 057-
244 13. Ingen anmälan. Fika serveras till självkostnads-
pris. Höstens tema är hur du använder Disgen2016,
användarerfarenheter och tips.

2017-10-15

DIS-träff

2017-11-12

DIS-träff

2017-12-03

DIS-träff

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:

DIS Syd
Porfyrvägen 20
224 78 Lund

B

Hjärtligt välkommen som medlem i DIS Syd

DIS Syd är en ideell förening som startade 1992. Föreningens ändmål är att främja kunskapen om, förståelsen för samt användningen av datorn som redskap i släktforskningen.

När du blivit medlem och har frågor så hjälper vi dig. Vi ställer upp med faddrar och kurser i ditt närområde. Vi hjälper dig att få ut mer av DIS produkter.

DIS Syd är den sydligaste regionföreningen i DIS, Föreningen för Datorhjälp I Släktforskningen. Vi samlar medlemmar från Skåne, Blekinge och södra Halland där fyra av fem DIS-medlemmar även är medlemmar i DIS Syd.

DIS Syd samarbetar med Skånes Släktforskarförbund och de femton lokala släktforskarföreningar som f.n. finns i regionen och vi medverkar ofta i deras olika sammankomster.

Vi anordnar egna arrangemang av olika slag, t.ex utbildningar. Se vårt program på föregående sida. Vi har förstås en egen hemsida för att underlätta kontakt släktforskare emellan, www.dis-syd.se.

Föreningens medlemsblad, **DISkutabelt**, kommer ut fyra gånger per år med användarerfarenheter, tips, programnyheter och föreningsnytt.

Medlemsavgiften i DIS Syd är 50 kr om året, 25 kr för familjemedlemmar. Det förutsätter medlemskap i DIS som kostar 180 kr om året, 90 kr för familjemedlemmar.

Kom med du också och se vad vi har att erbjuda!

Styrelse

Jan Nilsson	Lagerlöfs väg 14	245 32	Staffanstorpe	046-255788	jan@dis-syd.se	Ordförande
Marie Munke	Smålandsvägen 38	286 35	Örkelljunga	070-3442112	marie@dis-syd.se	Kassör
Anders I Andersson	Svarvaregatan 6	216 18	Limhamn	0706-849685	webmaster@dis-syd.se	Sekreterare, webmaster
Anders Lindberg	Luzernvägen 1 D	227 38	Lund	0708-397908	anders.lindberg@dis-syd.se	Ledamot, utbildningsansvarig
Bo Lundgren	Nabbavägen 8405	294 36	Sölvesborg	0735-28 88 25	bo@dis-syd.se	Ledamot
Kerstin Olsson	Östra Strövägen 2602	241 91	Eslöv	0733-324648	kerstin@dis-syd.se	Ledamot
Staffan Knös	Gångbrogatan 2	372 37	Ronneby	070-5951338	staffan@dis-syd.se	Ledamot
Lena Ringbrant Ekelund	Kamrersgatan 17	264 31	Klippan	070-2320079	lena@dis-syd.se	Ledamot

Faddrar

Anders Larsson	Mellang 3 A lgh 1103	233 32	Svedala		anders@dis-syd.se	Disgen
Arne Sörlöv	Norra Alnaryd 216	370 33	Tving	0721-505333	arne.s@dis-syd.se	Disgen
Bengt Kjellerström	Östra Vallgatan 41	223 61	Lund	070-2703944	bengt@dis-syd.se	Disgen
Benny Olson	Göingegatan 26	291 38	Kristianstad	044-331103	benny@dis-syd.se	Disgen
Bo Lundgren	Nabbavägen 8405	294 36	Sölvesborg	0735-28 88 25	bo@dis-syd.se	Disgen
Carl Strandberg	Limhamnsvägen 18 A	217 59	Malmö	040-232373	carl@dis-syd.se	Disgen
Staffan Knös	Gångbrogatan 2	372 37	Ronneby	070-5951338	staffan@dis-syd.se	Disgen
Torgny Larsson	Östra Hyllievägen 17	216 21	Malmö	0707-414018	torgny@dis-syd.se	Disgen
Lotta Sörensen	Nexövägen 27 C	294 35	Sölvesborg	0760-141262	lotta@dis-syd.se	Min Släkt
Helge Olsson	Västergatan 28	231 70	Anderslöv	0410-20002	helge@dis-syd.se	Apple/Mac
Thomas Björk	Jeppas gränd 1	243 30	Höör	077-3788685	thomas@dis-syd.se	Linux, Gramps
Lena Ringbrant Ekelund	Kamrersgatan 17	264 31	Klippan	070-2320079	lena@dis-syd.se	Karhantering Disgen

Övriga funktionärer

Christer Thörn	Perstorp 405	284 92	Perstorp	0709-967687	christer@dis-syd.se	Valberedningens ordförande
Kent Hektor	Götgången 18	271 44	Ystad	0707-530201	kent@dis-syd.se	Disbytbudbud
Ragnar Dyrland-Kristiansen	Ruriks väg 4	237 31	Bjerred	0706-800992	ragnar@dis-syd.se	Disbytbudbud
Mats J Larsson	Lekholms väg 35	291 46	Kristianstad	044-126391	mats@dis-syd.se	Redaktör DISkutabelt

VAR MED I DIS SYD

VAR MED OCH PÅVERKA UTVECKLINGEN

VAR MED OCH HJÄLP DINA SLÄKTFORSKARKAMRATER DÄR DU KAN

